

gränsen, det vill säga den upphöjning, som utan tvifvel danat de många sjöar, samt träsk och kärr, hvaraf Lappmarken öfverflödar.

§. 7.

Granen kräfver i allmänhet en bördigare jordmon än tallen. Der leran är blandad med rödmyllan, eller annan tung och sumpig matjord, der jordmonen icke är alltför mycket stenbunden, der vexer granen frödigast. I synnerhet är granen allmän på skuggrika ställen, såsom till exempel i djupa dalar, vid källbäckstränder, på norra sidan af berg, med flere andra ställen, der solstrålarne icke kunna främtaga jorden dess behöriga vätska. De allmännaste växter i granskogarne äro: *back-tätel*, eller *sian* (*aira montana* L.); *får-svingel* (*festuca ovina* L.); *almnycke* (*epilobium angustifolium* L.); *blåbärs- och lingon-ris*, hvartill äfven kan läggas: *geranium sylvaticum* L., *pyrola rotundifolia* och *secunda* L. Dessutom betäckes marken af hvarjehanda löfmossor, såsom *polytrichum commune* L., *dicranum scoparium* Hedv., *hypnum* L. m. fl.

Jag har funnit, att granskogar intaga största rummet vid alla sjöar samt bäckar och kärr i Lappmarken och kan således med trygghet intyga, att den egentliga *tallregionen* bör räknas nedom sjögränsen, *granregi-*

onen ofvan för sjögränsen, samt *björkregionen* rundt omkring fjellarnes baser *).

När man således jemnför tracterna på båda sidor om sjögränsen med hvarandra, så finner man en märkbar skiljaktighet, så väl i jordmon, som vegetation, hvilka omständigheter hvarje fördomsfri landtman ingalunda anser med likgilltighet, då det kommer an på uppodlingar och åkerbruk.

§. 8.

Man har i allmänhet antagit, att tallen uthärdar längre klimatets stränghet än granen. Man har tyckt sig märka, att den förra till och med fortfar att tränga sig opp under fjellarne, sedan granen upphört att vaxa. Det torde likväl förtjena undersökas, huru vida en sådan mening i det hela eger bestånd.

En omständighet, som väl icke bevisar motsatsen af den antagna hypotesen, men tyckes bekräfta den af mig i föregående §, antagna meningen, är, att den skiftevisa omvexlingen mellan gran- och tallskog står under

*) Detta instämmer med de flestas erfarenhet, som bo i Lappmarken. Äfven Lapparne, hvilkas nomadiska bana går tvärs igenom landet, intyga detsamma. Stud. Herr Björkman intygar, att det är samma förhållande i Gellivare och Juckasjerwi, som jag funnit i de öfriga Lappmarkerna.